

Κανονισμός Εκπόνησης Πτυχιακής Εργασίας Τμήματος Ψυχολογίας**Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων****Σκοπός**

Σκοπός της πτυχιακής εργασίας είναι η περαιτέρω ανάπτυξη των δεξιοτήτων έρευνας των φοιτητών και των φοιτητριών μέσω της μελέτης ενός θέματος που εμπίπτει στα γνωστικά αντικείμενα που θεραπεύει το τμήμα.

Η πτυχιακή εργασία εκπονείται ατομικά και αφορά τη διεξαγωγή α) εμπειρικής έρευνας με συλλογή και ανάλυση πρωτογενών δεδομένων ή β) εμπειρικής έρευνας με ανάλυση δευτερογενών δεδομένων.

Η πτυχιακή εργασία περιλαμβάνει τη μελέτη ερευνητικών ερωτημάτων/υποθέσεων και τη συγγραφή ερευνητικής αναφοράς και δεν μπορεί να αφορά αποκλειστικά βιβλιογραφική ανασκόπηση. Η έρευνα για την πτυχιακή εργασία πραγματοποιείται σε όλα τα στάδια της με ακαδημαϊκή εποπτεία.

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Με την επιτυχία ολοκλήρωση της πτυχιακής εργασίας, η φοιτήτρια / ο φοιτητής αναμένεται να μπορεί:

1. να διατυπώνει ένα ερευνητικό ερώτημα και, αξιοποιώντας τη γνώση και τις δεξιότητές του / της, να σχεδιάζει ένα πρωτόκολλο μιας εμπειρικής έρευνας σε ένα συγκεκριμένο θέμα των επιστημονικών κλάδων της Ψυχολογίας που θεραπεύει το Τμήμα,
2. να αναζητά την κατάλληλη επιστημονική πληροφορία από τη σχετική επιστημονική βιβλιογραφία και να έχει εξοικειωθεί με τη μεθοδολογία της κριτικής βιβλιογραφικής ανασκόπησης,
3. να σχεδιάζει μελέτες που συνάδουν με τα πρότυπα ηθικής και δεοντολογίας στην έρευνα

4. να αξιολογεί κριτικά τη θεωρητική και μεθοδολογική επάρκεια των μελετών που σχεδιάζει,
5. να συλλέγει δεδομένα, χρησιμοποιώντας συνεντεύξεις, ομάδες εστίασης, ερωτηματολόγια, ή πειράματα ή παρατήρηση
6. να συγγράφει ερευνητικές αναφορές σύμφωνα με τα διεθνή πρότυπα,
7. να αναλύει εμπειρικά δεδομένα χρησιμοποιώντας στατιστικές μεθόδους ποσοτικής ανάλυσης ή μεθόδους ποιοτικής ανάλυσης,
8. να συζητά κριτικά τα αποτελέσματα της μελέτης του/της υπό το φως προηγούμενων ευρημάτων και μελετών και να εξάγει χρήσιμα συμπεράσματα,
9. να αξιολογεί τη θεωρητική και μεθοδολογική επάρκεια των μελετών που σχεδιάζει.

Πιστωτικές Μονάδες (ECTS)

Η εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι προαιρετική και θεωρείται Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό μάθημα Ψυχολογίας. Έχει ετήσια διάρκεια και πραγματοποιείται κατά το τέταρτο έτος σπουδών (εξάμηνα Ζ' και Η'). Ισοδυναμεί συνολικά με 15 ECTS και 10 διδακτικές μονάδες (δ.μ.), κατανεμημένες σε δύο εξάμηνα (ΠΤΥ001-Πτυχιακή Εργασία I = 5 ECTS, 3 δ.μ., ΠΤΥ002-Πτυχιακή Εργασία II = 10 ECTS, 7 δ.μ.). Οι φοιτήτριες / οι φοιτητές που δεν επιθυμούν να εκπονήσουν πτυχιακή εργασία μπορούν εναλλακτικά να δηλώσουν Κατ' Επιλογήν μαθήματα Ψυχολογίας, τα οποία αντιστοιχούν συνολικά σε ισοδύναμο αριθμό πιστωτικών μονάδων.

Η βαθμολογία της Πτυχιακής Εργασίας έχει τριπλό συντελεστή βαρύτητας για τον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου.

Προϋποθέσεις για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας

Προϋποθέσεις για την εκπόνηση πτυχιακής εργασίας είναι:

- α) η επιτυχής εξέταση σε όλα τα υποχρεωτικά μαθήματα του Προγράμματος Σπουδών,
- β) η επιτυχής εξέταση στο μάθημα Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας (ΨΥΕ023),

- δ) η αποδοχή της ερευνητικής πρότασης από τον ακαδημαϊκό επόπτη / την ακαδημαϊκή επόπτρια,
- ε) η επιτυχής δήλωση του μαθήματος Πτυχιακή I (Χειμερινό Εξάμηνο) και του μαθήματος Πτυχιακή II (Εαρινό Εξάμηνο).

Προϋπόθεση για τη δήλωση του μαθήματος Πτυχιακή II είναι η επιτυχής ολοκλήρωση του μαθήματος Πτυχιακή I. Η επιτυχία στο μάθημα Πτυχιακή I εξασφαλίζεται από την επιτυχή και εμπρόθεσμη κατάθεση και έγκριση του ερευνητικού πρωτοκόλλου από την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας της Έρευνας (Ε.Η.Δ.Ε.) του Παν/μίου (στην περίπτωση ερευνών με πρωτογενή δεδομένα) ή από τον/την επόπτη/επόπτρια (στην περίπτωση έρευνας με δευτερογενή δεδομένα).

Για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας συνιστάται η επιτυχής παρακολούθηση και εξέταση τουλάχιστον ενός μαθήματος Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικού Ψυχολογίας το οποίο να είναι συναφές με το γνωστικό αντικείμενο στο οποίο εμπίπτει το θέμα της πτυχιακής εργασίας.

Συνιστάται, επίσης, ο μέσος όρος της βαθμολογίας είτε στα μαθήματα Μεθοδολογία Έρευνας στην Ψυχολογία: Ποσοτικές Μέθοδοι (ΨΥΥ007), Στατιστική I (ΨΥΥ011) και Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας (ΨΥΕ023) είτε στα μαθήματα Μεθοδολογία Έρευνας στην Ψυχολογία: Ποιοτικές Μέθοδοι Έρευνας και Ανάλυση (ΨΥΕ048), Εργαστήριο Ποιοτικής Έρευνας και Ανάλυσης Δεδομένων (ΨΥΕ049), και Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας (ΨΥΕ023) να είναι τουλάχιστον 7.

Εποπτεία

Η πτυχιακή εργασία πραγματοποιείται αποκλειστικά και μόνο με την εποπτεία ενός μέλους του διδακτικού προσωπικού του Τμήματος Ψυχολογίας που έχει αυτοδύναμη διδασκαλία μαθήματος (μέλη ΔΕΠ, μέλη ΕΔΙΠ, έκτακτο εκπαιδευτικό προσωπικό με ετήσια σύμβαση στο Τμήμα).

Η επόπτρια / Ο επόπτης πρέπει να έχει γνωστικό αντικείμενο συναφές με το θέμα της πτυχιακής εργασίας και αναλαμβάνει να κατευθύνει τη φοιτήτρια / τον φοιτητή σε όλα τα στάδια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας. Η εποπτεία μπορεί να περιλαμβάνει συναντήσεις πρόσωπο με πρόσωπο ή γραπτή ανατροφοδότηση κατά τον σχεδιασμό, υλοποίηση και συγγραφή της μελέτης.

Η επόπτεια / Ο επόπτης συνεργάζεται με τη φοιτήτρια / τον φοιτητή για την κατάρτιση χρονοδιαγράμματος, τον προγραμματισμό συναντήσεων, τον καθορισμό των ενδιάμεσων παραδοτέων και τις ημερομηνίες υποβολής τους. Η μη τήρηση των παραπάνω δύναται να οδηγήσει σε αποτυχία στα μαθήματα Πτυχιακή I ή Πτυχιακή II.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες μπορούν να ζητήσουν μέχρι και δέκα ώρες εποπτείας από τον ακαδημαϊκό επόπτη ή την ακαδημαϊκή επόπτριά τους κατά τη διάρκεια των δύο εξαμήνων εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας, οι οποίες μπορούν να έχουν και τη μορφή ομαδικής εποπτείας (tutorials). Μπορεί να δοθεί ανατροφοδότηση μία φορά σε κάθε μέρος του γραπτού κειμένου της ερευνητικής αναφοράς (εκτός αν κριθεί από τον επόπτη / την επόπτρια αναγκαία και δεύτερη ανατροφοδότηση).

Η Συνέλευση του Τμήματος εγκρίνει τα τελικά θέματα των πτυχιακών εργασιών που θα εκπονηθούν, τους επόπτες τους / τις επόπτριές τους και τα ονόματα των φοιτητών / φοιτητριών που θα τις εκπονήσουν ατομικά Η εποπτεία μιας πτυχιακής εργασίας δύναται να διακοπεί, σε εξαιρετικές περιπτώσεις, με αίτημα της φοιτήτριας / του φοιτητή στη Γραμματεία του Τμήματος Ψυχολογίας. Η διακοπή της πτυχιακής εργασίας συνεπάγεται αποτυχία στο συγκεκριμένο μάθημα. Πιο συγκεκριμένα, διακοπή της Πτυχιακής I, συνεπάγεται α) αποτυχία στο εν λόγω μάθημα και αντικατάστασή του με άλλο μάθημα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό κατά το ίδιο εξάμηνο, μόνο εφόσον δεν έχει παρέλθει η περίοδος δηλώσεων μαθημάτων και β) αδυναμία δήλωσης του μαθήματος Πτυχιακή II εντός του ίδιου ακαδημαϊκού έτους. Διακοπή του μαθήματος Πτυχιακή II συνεπάγεται αποτυχία στο εν λόγω μάθημα και αντικατάστασή του με άλλα Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικά μαθήματα αντίστοιχων ECTS κατά το ίδιο εξάμηνο, μόνο εφόσον δεν έχει παρέλθει η περίοδος δηλώσεων μαθημάτων. Η επικοινωνία με τον ακαδημαϊκό επόπτη / την ακαδημαϊκή επόπτρια αποτελεί ευθύνη του φοιτητή / της φοιτήτριας. Κατά την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας, ο φοιτητής / η φοιτήτρια επικοινωνεί αρχικά με τον ακαδημαϊκό επόπτη / την ακαδημαϊκή επόπτρια για οποιοδήποτε σχετικό ζήτημα. Σε δεύτερο βαθμό, δύναται να απευθυνθεί για διαδικαστικά θέματα και στον Συντονιστή / στη Συντονίστρια της πτυχιακής εργασίας.

Ο φοιτητής / Η φοιτήτρια συμπληρώνει έντυπο με την πρόοδο της εργασίας και όλες τις συναντήσεις με τον επόπτη / την επόπτρια, αντίγραφο του οποίου αποστέλλει κάθε φορά στον επόπτη / στην επόπτρια, για τήρηση αρχείου.

Διαδικασία εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας

Η διάρκεια εκπόνησης της πτυχιακής εργασίας είναι ένα ακαδημαϊκό έτος.

Βήμα 1. Εκδήλωση ενδιαφέροντος και Υποβολή ερευνητικής πρότασης

Από **1 Ιουνίου** έως **10 Ιουνίου** του ακαδημαϊκού έτους πριν το οποίο επιθυμούν να εκπονήσουν την πτυχιακή εργασία (συνήθως δηλαδή στο τέλος του 3^{ου} έτους) οι φοιτητές και οι φοιτήτριες εκδηλώνουν το ενδιαφέρον τους για εκπόνηση πτυχιακής εργασίας σε ειδικά διαμορφωμένη ηλεκτρονική πλατφόρμα, της οποίας την εποπτεία θα έχει ο Συντονιστής / η Συντονίστρια Πτυχιακής Εργασίας. Στην εν λόγω πλατφόρμα θα ζητούνται τα παρακάτω στοιχεία: Όνομα φοιτητή / φοιτήτριας, Επώνυμο φοιτητή / φοιτήτριας, Αριθμός Μητρώου, Εξάμηνο (τρέχον), Γνωστικό Αντικείμενο της πτυχιακής εργασίας, Αριθμός ECTS που έχουν κατοχυρωθεί από τα υποχρεωτικά μαθήματα, Δήλωση ή όχι του μαθήματος Συγγραφή Επιστημονικής Εργασίας (ΨΥΕ023), Προτεινόμενος επόπτης, Ερευνητική πρόταση. Η ερευνητική πρόταση έχει έκταση 200 λέξεων (+/-10%). Σε αυτήν παρουσιάζεται ο σκοπός με εμπειρική τεκμηρίωση που υποστηρίζεται από τουλάχιστον τρεις σχετικές βιβλιογραφικές παραπομπές (οι οποίες δεν συνυπολογίζονται στον συνολικό αριθμό λέξεων) και προτεινόμενο ερευνητικό σχεδιασμό. Τέλος, οι φοιτητές / φοιτήτριες αποστέλλουν μέσω e-mail στον προτεινόμενο επιβλέποντα / την προτεινόμενη επιβλέπουσα, και αυστηρά εντός της προβλεπόμενης προθεσμίας, την αναλυτική τους βαθμολογία, την οποία θα λάβουν με αίτημά τους μέσω του ClassWeb. Σε περίπτωση εκκρεμοτήτων ως προς τις βαθμολογίες στα προαπαιτούμενα μαθήματα (δηλ. στα υποχρεωτικά, καθώς και στο μάθημα Συγγραφής Επιστημονικής Εργασίας, ΨΥΕ023), οι συγκεκριμένες βαθμολογίες ανακοινώνονται στον επόπτη/την επόπτρια μετά τη λήξη της εξεταστικής περιόδου του Σεπτέμβρη και

οπωσδήποτε πριν τη λήξη υποβολής των ηλεκτρονικών δηλώσεων μαθημάτων του χειμερινού (δηλ. του 7^{ου}) εξαμήνου (βλ. Βήμα 2).

Οι αιτήσεις που έχουν κατατεθεί εντός της προβλεπόμενης περιόδου αποστέλλονται στους προτεινόμενους επόπτες από τον Συντονιστή / τη Συντονίστρια.

Βήμα 2. Αποδοχή

Ο ακαδημαϊκός επόπτης / Η ακαδημαϊκή επόπτρια μελετά την ερευνητική πρόταση και αποδέχεται ή απορρίπτει τη συνεργασία με τον ενδιαφερόμενο φοιτητή / την ενδιαφερόμενη φοιτήτρια, επικοινωνώντας την απόφασή του / της γραπτά μέχρι τις **20 Ιουνίου** του ίδιου ακαδημαϊκού έτους στον ενδιαφερόμενο φοιτητή / την ενδιαφερόμενη φοιτήτρια. Κάθε ακαδημαϊκός επόπτης / ακαδημαϊκή επόπτρια υποχρεούται να ενημερώσει τον Συντονιστή / τη Συντονίστρια αναφορικά με τις εργασίες που έχει αποδεχθεί και αν και πόσες μπορεί να δεχθεί ακόμα. Ο Συντονιστής / Η Συντονίστρια αναρτά τις σχετικές πληροφορίες στην ιστοσελίδα του Τμήματος. Οι φοιτητές / Οι φοιτήτριες των οποίων η αίτηση εκπόνησης πτυχιακής εργασίας δεν έχει γίνει αποδεκτή από τον προτεινόμενο επόπτη / την προτεινόμενη επόπτρια μπορούν στη συνέχεια να επικοινωνήσουν με άλλο διδάσκοντα / άλλη διδάσκουσα που έχει δηλώσει διαθεσιμότητα μέσω email μέχρι **τις 30 Ιουνίου**. Την παραπάνω διαδικασία υποστηρίζει και ο Συντονιστής / η Συντονίστρια εκπόνησης πτυχιακών εργασιών του Τμήματος, ο οποίος / η οποία ορίζεται από τη Συνέλευση του Τμήματος για δύο ακαδημαϊκά έτη.

Είναι ευθύνη των φοιτητών / φοιτητριών να βεβαιωθούν ότι έχουν εξασφαλίσει ακαδημαϊκό επόπτη / ακαδημαϊκή επόπτρια, καταθέτοντας έγκαιρα την ερευνητική τους πρόταση (λαμβάνοντας υπόψιν ότι σε πιθανή απόρριψη θα πρέπει να αναζητήσουν νέα ερευνητική πρόταση και νέο επόπτη ή νέα επόπτρια).

Ο φοιτητής / Η φοιτήτρια υποχρεούται να καταθέσει υπογεγραμμένο από τον επόπτη / την επόπτρια και τον ίδιο / την ίδια το έντυπο εκπόνησης πτυχιακής εργασίας στην Γραμματεία του Τμήματος και να συμπληρώσει τα στοιχεία στην ηλεκτρονική φόρμα δήλωσης πτυχιακής εργασίας

(Όνομα, Επώνυμο, ΑΜ, Εξάμηνο, Όνομα Επόπτη/Επόπτριας, Επώνυμο Επόπτη/Επόπτριας Γνωστικό Αντικείμενο, Τίτλος στα ελληνικά, Τίτλος στα αγγλικά), το αργότερο έως και την τελευταία ημέρα υποβολής των ηλεκτρονικών δηλώσεων μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου. Η Γραμματεία του Τμήματος τηρεί αρχείο των παραπάνω πληροφοριών. Στο παραπάνω έντυπο θα πρέπει να αναγράφεται και η προτεινόμενη γλώσσα συγγραφής της Πτυχιακής εργασίας (ελληνική ή αγγλική).

Βήμα 3. Δήλωση μαθήματος Πτυχιακή I και ορισμός εποπτών / εποπτριών από τη Συνέλευση του Τμήματος

Κατά την περίοδο δηλώσεων μαθημάτων του χειμερινού εξαμήνου οι ενδιαφερόμενοι φοιτητές / οι ενδιαφερόμενες φοιτήτριες δηλώνουν το μάθημα Πτυχιακή I. Με τη λήξη της περιόδου δηλώσεων μαθημάτων η Συνέλευση του Τμήματος εγκρίνει την εποπτεία των πτυχιακών εργασιών για όσους φοιτητές και όσες φοιτήτριες επιτυχώς δήλωσαν το μάθημα Πτυχιακή I και τα κριτήρια ορισμού της επιτροπής αξιολόγησης της πτυχιακής εργασίας. Οι ακαδημαϊκοί επόπτες/ ακαδημαϊκές επόπτριες είναι υπεύθυνοι/ υπεύθυνες να ενημερώσουν τα άτομα που εποπτεύουν σχετικά με την απόφαση της Συνέλευσης και την έναρξη των εργασιών για την ερευνητική πρόταση.

Βήμα 4. Πτυχιακή I: Υποβολή ερευνητικού πρωτοκόλλου για έγκριση από τον ακαδημαϊκό επόπτη / την ακαδημαϊκή επόπτρια και την Επιτροπή Ηθικής και Δεοντολογίας

Συγκεκριμένα, για την πρωτογενή έρευνα θα υποβάλλεται σε συνεργασία με τον ακαδημαϊκό επόπτη / την ακαδημαϊκή επόπτρια αίτηση προς την Ε.Η.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων (<https://ethics.ac.uoi.gr/>). Η αίτηση, η συγγραφή του ερευνητικού πρωτοκόλλου καθώς και τα έντυπα που θα κατατίθενται στην Ε.Η.Δ.Ε. θα πρέπει να γράφονται στην ελληνική γλώσσα (ακόμη και στην περίπτωση που η γλώσσα συγγραφής της Πτυχιακής εργασίας θα είναι η αγγλική). Θα πρέπει να ληφθεί η έγκριση από την Ε.Η.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων πριν ξεκινήσει η συλλογή δεδομένων.

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες που θα εκπονήσουν πτυχιακή εργασία με ανάλυση δευτερογενών δεδομένων θα πρέπει να συμπληρώσουν τα ίδια έντυπα της Ε.Η.Δ.Ε., αλλά να τα υποβάλλουν προς έγκριση στον ακαδημαϊκό επόπτη / την ακαδημαϊκή επόπτρια και όχι στην Ε.Η.Δ.Ε.

Για τη δήλωση του μαθήματος Πτυχιακή II, θα πρέπει να έχει εγκριθεί η αίτηση από την Ε.Η.Δ.Ε. (στην περίπτωση συλλογής πρωτογενών δεδομένων) ή από τον επόπτη / επόπτρια (στην περίπτωση ανάλυσης δευτερογενών δεδομένων).

Οι φοιτητές και οι φοιτήτριες οφείλουν να έχουν καταθέσει την αίτηση στην Ε.Η.Δ.Ε το αργότερο μέχρι τις 30 Νοεμβρίου. Στην περίπτωση που η ερευνητική τους πρόταση δεν κατατεθεί εντός της προθεσμίας αυτής ή απορριφθεί από την Ε.Η.Δ.Ε. δύο φορές ή αξιολογηθεί ως ελλιπής από τον ακαδημαϊκό επόπτη / την ακαδημαϊκή επόπτρια, ο φοιτητής / η φοιτήτρια κρίνεται ότι έχει αποτύχει στο μάθημα Πτυχιακή Εργασία I και δεν μπορεί να δηλώσει το μάθημα Πτυχιακή Εργασία II.

Θα δίνεται, ωστόσο, η δυνατότητα στους/στις φοιτητές/τριες, προκειμένου να μη χρειαστεί να καθυστερήσουν τις σπουδές τους κατά ένα εξάμηνο, ώστε να δηλώσουν στο επόμενο χειμερινό εξάμηνο (του 5^{ου} έτους) ένα νέο κατ' επιλογήν υποχρεωτικό μάθημα με 5 ECTS που θα αντιστοιχούν σ' αυτές του μαθήματος ΠΤΥΧΙΑΚΗ I στο οποίο απέτυχαν, να υποβάλλουν εκ νέου αίτημα/ματα στην Ε.Η.Δ.Ε. του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων μέχρι την 31η Μαΐου του 4^{ου} έτους. Σε περίπτωση που εξασφαλιστεί έγκριση από την Ε.Η.Δ.Ε. μέχρι τον Οκτώβριο και συγκεκριμένα μέχρι την ανακοίνωση των βαθμολογιών των μαθημάτων της εξεταστικής περιόδου του Σεπτεμβρίου και πριν τη λήξη των δηλώσεων του χειμερινού εξαμήνου, η εξέταση στο μάθημα ΠΤΥΧΙΑΚΗ I θα θεωρείται επιτυχής. Η έγκριση αυτή, φυσικά, δεν θα δίνει το δικαίωμα στους/στις φοιτητές/τριες του 8^{ου} εξαμήνου να δηλώσουν το μάθημα ΠΤΥΧΙΑΚΗ II. Θα μπορούν, σε περίπτωση που το επιθυμούν, να δηλώσουν το μάθημα ΠΤΥΧΙΑΚΗ II μόνο κατά το 9^ο εξάμηνο, καθώς τότε θα είναι επί πτυχίω και επομένως θα έχουν το δικαίωμα να δηλώνουν οποιοδήποτε μάθημα, ανεξαρτήτως αν το δήλωσαν σε προηγούμενα έτη. Σε περίπτωση, ωστόσο, που, έως τότε, θα έχουν συμπληρώσει τις 240 ECTS που απαιτούνται για τη λήψη

πτυχίου, οι ECTS της πτυχιακής εργασίας θα μπαίνουν μόνο στο Παράρτημα Διπλώματος και μόνο εφόσον ο φοιτητής / η φοιτήτρια δεν έχει ήδη συγκεντρώσει 15 επιπλέον των 240 ECTS από άλλα μαθήματα (καθώς οι 15 επιπλέον ECTS, οι οποίες και μπαίνουν μόνο στο Παράρτημα Διπλώματος, είναι ο ανώτατος αριθμός ECTS που δικαιούται κανείς να έχει συγκεντρώσει κατά τη διάρκεια των σπουδών του).

Ο φοιτητής / Η φοιτήτρια μπορεί να συμμετέχει στη διαδικασία εκπόνησης πτυχιακής εργασίας, μόνο για μία ακόμη φορά πέραν της κανονικής διάρκειας φοίτησης, δηλαδή μόνο και κατά το 5^ο έτος σπουδών. Σε περίπτωση διακοπής ή αποτυχίας ολοκλήρωσης της πτυχιακής εργασίας, οι φοιτητές / φοιτήτριες έχουν δικαίωμα εκ νέου δήλωσης των μαθημάτων Πτυχιακή I και II κατά το 5^ο έτος σπουδών και μόνο με διαφορετικό θέμα /διαφορετική ερευνητική πρόταση, σε περίπτωση αλλαγής επόπτη / επόπτριας.

Βήμα 5. Υποβολή Βαθμολογίου για το μάθημα Πτυχιακή I και Δήλωση μαθήματος Πτυχιακή II

Η υποβολή του Βαθμολογίου για το μάθημα Πτυχιακή I γίνεται κατά τη διάρκεια της εξεταστικής περιόδου Ιανουαρίου – Φεβρουαρίου με χαρακτηρισμό επιτυχής ή ανεπιτυχής (pass/fail) από τον επόπτη / την επόπτρια στον Συντονιστή / τη Συντονίστρια, ο οποίος / η οποία τον υποβάλλει στη Γραμματεία του Τμήματος (Φοιτητολόγιο/ClassWeb). Η Δήλωση μαθήματος Πτυχιακή II γίνεται κατά την περίοδο δηλώσεων μαθημάτων του εαρινού εξαμήνου, εφόσον ο φοιτητής / η φοιτήτρια έχει ολοκληρώσει επιτυχώς το μάθημα Πτυχιακή I.

Βήμα 6. Εκπόνηση εμπειρικής έρευνας και υποβολή της ερευνητικής αναφοράς

Η ερευνητική αναφορά θα έχει έκταση 5,000-7,000 λέξεων (μέχρι 8,000 λέξεις για την ποιοτικού τύπου έρευνα/ μικτούς σχεδιασμούς), θα περιλαμβάνει σελίδα τίτλου σύμφωνα με το πρότυπο που παρουσιάζεται στο Παράρτημα A και θα ακολουθεί δομή που συνάδει με τα πρότυπα του Αμερικανικού Συλλόγου Ψυχολόγων (American Psychological Association, A.P.A., 7th edition). Η γλώσσα συγγραφής της πτυχιακής εργασίας μπορεί να είναι η ελληνική ή αγγλική.

Η ερευνητική αναφορά θα ακολουθεί αυστηρά και σε όλες τις υπόλοιπες πτυχές της τις κατευθυντήριες γραμμές που προτείνει ο Αμερικανικός Σύλλογος Ψυχολόγων (American Psychological Association, A.P.A., 7th edition). Για περισσότερες πληροφορίες και λεπτομέρειες, μπορείτε να ανατρέξετε στο σχετικό εγχειρίδιο [American Psychological Association. (2020). *Publication manual of the American Psychological Association* (7th ed.). <https://doi.org/10.1037/0000165-000>] και στην ιστοσελίδα apastyle.apa.org.

Βήμα 7. Ορισμός επιτροπής αξιολόγησης της πτυχιακής εργασίας

Κατά το εαρινό εξάμηνο η Συνέλευση του Τμήματος ορίζει επιτροπή δύο μελών (ένα εκ των οποίων είναι ο ακαδημαϊκός επόπτης / η ακαδημαϊκή επόπτρια), στην οποία ανατίθεται η αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας.

Βήμα 8. Πτυχιακή II: Υποθολή της γραπτής ερευνητικής αναφοράς

Η καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης των γραπτών ερευνητικών αναφορών είναι η 31^η Μαΐου. Η γραπτή ερευνητική αναφορά κατατίθεται σε αρχείο *.doc / *.docx στην πλατφόρμα Turnitin σε κοινή για όλους τους φοιτητές / τις φοιτήτριες πύλη, η οποία δημιουργείται από τον Συντονιστή / τη Συντονίστρια στην προβλεπόμενη προθεσμία.

Βήμα 9. Αξιολόγηση της πτυχιακής εργασίας

Ο Συντονιστής / η Συντονίστρια συλλέγει τις αναφορές για τα επύπεδα κειμενικής ομοιότητας μέσω τους συστήματος Turnitin και τις μοιράζεται με τους δύο βαθμολογητές / τις δύο βαθμολογήτριες.

Εργασία η οποία κατατίθεται ολοκληρωμένη ή σχεδόν ολοκληρωμένη, χωρίς να έχει προηγηθεί συνεργασία με τον επόπτη / την επόπτρια, δεν γίνεται δεκτή και δεν βαθμολογείται.

Ο κάθε βαθμολογητής / Η κάθε βαθμολογήτρια αξιολογεί την εργασία ανεξάρτητα, συντάσσει και υπογράφει ειδικό βαθμολόγιο, στο οποίο αναγράφεται το όνομα του φοιτητή / της φοιτήτριας, η διάρκεια εκπόνησης της εργασίας, το θέμα στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ο βαθμός της πτυχιακής εργασίας. Η αξιολόγηση της γραπτής αναφοράς θα γίνεται βάσει κριτηρίων αξιολόγησης τα οποία θα

αποφασίζονται από τη Συνέλευση του Τμήματος και θα ανακοινώνονται κάθε ακαδημαϊκό έτος στην σελίδα του μαθήματος στο ecourse. Το βαθμολόγια αποστέλλονται στον Συντονιστή / στη Συντονίστρια. Ο τελικός βαθμός της πτυχιακής εργασίας υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των βαθμολογιών των δύο βαθμολογητών / βαθμολογητριών. Σε περίπτωση απόκλισης 3 ή περισσότερων μονάδων στη βαθμολόγηση μεταξύ του ακαδημαϊκού επόπτη / της ακαδημαϊκής επόπτριας και του δεύτερου βαθμολογητή / της δεύτερης βαθμολογήτριας, το θέμα εξετάζεται από τον Συντονιστή / τη Συντονίστρια και ορίζεται τρίτος βαθμολογητής / τρίτη βαθμολογήτρια. Στην περίπτωση αυτή ο τελικός βαθμός της πτυχιακής εργασίας υπολογίζεται ως ο μέσος όρος των βαθμολογιών των δύο βαθμολογητών / βαθμολογητριών με τη μικρότερη απόκλιση. Ο τελικός βαθμός υποβάλλεται από τον Συντονιστή / τη Συντονίστρια στη Γραμματεία του Τμήματος (Φοιτητολόγιο/ClassWeb). Ο φοιτητής / Η φοιτήτρια, πέρα από την ανακοίνωση της βαθμολογίας του από τη Γραμματεία (Φοιτητολόγιο/ClassWeb), λαμβάνει και από τους δύο βαθμολογητές / βαθμολογήτριες ανατροφοδότηση σε επιμέρους χαρακτηριστικά της εργασίας του / της με βάση ειδικά διαμορφωμένη φόρμα.

Επαναληπτική εξέταση

Σε περίπτωση μη υποβολής της πτυχιακής εργασίας στις **31 Μαΐου**, ο φοιτητής / η φοιτήτρια έχει τη δυνατότητα να συμμετέχει στην επαναληπτική εξεταστική του Σεπτεμβρίου. Η καταληκτική ημερομηνία κατάθεσης των ερευνητικών αναφορών για την επαναληπτική εξεταστική είναι η **1^η Σεπτεμβρίου**.

Μετά το πέρας ενός ακαδημαϊκού έτους (2 εξαμήνων) από την υποβολή εντύπου εκπόνησης πτυχιακής εργασίας και στην περίπτωση που η πτυχιακή εργασία δεν έχει ολοκληρωθεί και κατατεθεί ούτε στην επαναληπτική εξέταση, ο φοιτητής / η φοιτήτρια θεωρείται ότι απέτυχε στο μάθημα Πτυχιακή II.

Παράρτημα Α**Τίτλος**

Όνομα και επώνυμο φοιτητή / φοιτήτριας

Αριθμός Μητρώου φοιτητή / φοιτήτριας

Τμήμα Ψυχολογίας, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων

Πρόγραμμα Προπτυχιακών Σπουδών στην Ψυχολογία

Πτυχιακή Εργασία

Όνομα και επώνυμο επόπτη / επόπτριας

Ημερομηνία Κατάθεσης

Δομή μελέτης με σχεδιασμό ποσοτικού τύπου

Τίτλος

Ο τίτλος θα πρέπει να είναι σύντομος (γύρω στις 12 και όχι περισσότερες από 20 λέξεις) σαφής, κατατοπιστικός, και να αναφέρεται στις κύριες μεταβλητές, τους συμμετέχοντες, τον σχεδιασμό, το κύριο αποτέλεσμα ή όποια άλλη πληροφορία κρίνετε χρήσιμη και αντικατοπτρίζει το περιεχόμενο της μελέτης σας. Αποφύγετε τίτλους που ξεκινάνε με φράσεις όπως «Μία έρευνα ...» ή «Έρευνα για...». Ο τίτλος πρέπει να γράφεται και στα ελληνικά και στα αγγλικά.

Περίληψη

Η περίληψη πρέπει να είναι συνοπτική, καλά δομημένη με έκταση περίπου 200 λέξεις που περιγράφει τα κύρια θέματα της μελέτης, τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε, τα κύρια ευρήματα, τα συμπεράσματα και τις εφαρμογές τους. Η περίληψη είναι ένα κείμενο το οποίο επιτρέπει στον αναγνώστη να κατανοήσει τα κεντρικά σημεία της έρευνάς σας (όπως π.χ. βασικές υποθέσεις, συμμετέχοντες, σχεδιασμός, κύρια αποτελέσματα), χωρίς να χρειαστεί να μελετήσει το κυρίως κείμενο. Η Περίληψη πρέπει να γράφεται και στα ελληνικά και στα αγγλικά.

Εισαγωγή

Στην Εισαγωγή παρουσιάζεται η βασική λογική πίσω από τη μελέτη σας, το γιατί πραγματοποιήσατε αυτήν την έρευνα. Η εισαγωγή πρέπει να καταλήγει σε σωστά διατυπωμένες υποθέσεις ή ερευνητικά ερωτήματα και επομένως να παρουσιάζει επιχειρηματολογία βασισμένη σε θεωρία και έρευνα που να επεξηγούν γιατί διατυπώθηκαν οι υποθέσεις και τα ερωτήματα αυτά. Θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- α) ξεκάθαρη επιχειρηματολογία για τη σημασία διεξαγωγής έρευνας στο συγκεκριμένο θέμα, καθώς και τη σημασία διεξαγωγής της συγκεκριμένης έρευνας που εκπονήσατε εσείς
- β) επαρκή βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετική με τους στόχους ή τα ερωτήματα της μελέτης
- γ) κριτική αξιολόγηση του υλικού που έχει ανασκοπηθεί

- δ) εμπεριστατωμένη θεωρητική θεμελίωση της έρευνας
- ε) ερευνητικά ερωτήματα ή υποθέσεις που προκύπτουν από την υπάρχουσα βιβλιογραφία (η οποία έχει ανασκοπηθεί παραπάνω)

Τα επιχειρήματα θα πρέπει να είναι σαφή, καλά τεκμηριωμένα, να παρουσιάζονται με λογική σειρά βήμα βήμα, και να είναι ξεκάθαρη η σχέση τους με τα ερωτήματα και τις υποθέσεις σας.

Θα πρέπει να παρουσιαστούν όλες οι μεταβλητές που περιλαμβάνονται στην έρευνα.

Δεν πρέπει να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της μελέτης στην Εισαγωγή.

Η έκταση της Εισαγωγής αποτελεί περίπου το 30% του συνόλου των λέξεων της εργασίας.

Μέθοδος

Η ενότητα αυτή έχει στόχο την περιγραφή όλων των διαδικασιών που εκτελέσατε. Η περιγραφή θα πρέπει να είναι λεπτομερής, ακριβής και χωρίς ασάφειες και να συμπεριλαμβάνονται πληροφορίες αναγκαίες για την επανάληψη της έρευνας από άλλους. Θα πρέπει να διαχωριστεί σε τέσσερις υποενότητες ως εξής:

Ερευνητικός Σχεδιασμός: πλήρης και ακριβής περιγραφή του σχεδιασμού (π.χ. πειραματικός, συνάφειας, είδη και επίπεδα μεταβλητών, έρευνα χρονικής στιγμής, άλλες συγχυτικές μεταβλητές κ.λπ.) που είναι κατάλληλος για τον έλεγχο των υποθέσεων που διατυπώσατε.

Συμμετέχοντες: αριθμός συμμετεχόντων, κριτήρια συμπερίληψης και αποκλεισμού, δημογραφικά στοιχεία, μέθοδος προσέλκυσης των συμμετεχόντων και δειγματοληψίας (με πλήρη περιγραφή και αιτιολόγηση), ποσοστό απόκρισης, ζητήματα φθοράς του δείγματος, κατανομή σε ομάδες (πειραματικές/ελέγχου).

Υλικό/Εργαλεία: αναφέρονται υπολογιστικά προγράμματα, ηλεκτρονικά και άλλα εργαλεία, και περιγράφονται με λεπτομέρεια ερεθίσματα, ερωτηματολόγια (με πληροφορίες, όπως ο αριθμός των ερωτημάτων, ο τρόπος βαθμολόγησης, οι δείκτες εγκυρότητας και αξιοπιστίας κ.λπ.).

Διαδικασία: παρουσιάστε επαρκείς λεπτομέρειες έτσι ώστε να είναι δυνατή η επαναληψιμότητα της μελέτης, συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών και οδηγιών που δόθηκαν στους συμμετέχοντες καθώς και ζητημάτων ηθικής και δεοντολογίας. Η παρουσίαση των πληροφοριών γίνεται ακολουθώντας τη χρονική σειρά της διαδικασίας (δηλαδή σε αόριστο χρόνο και με βάση τη σειρά παρουσίασης των εργαλείων στους συμμετέχοντες / στις συμμετέχουσες). Επιπλέον, γίνεται σαφής αναφορά σε χρόνους παρουσίασης των ερεθισμάτων ή γενικότερα των εργαλείων που χορηγούνται.

Αναλυτική στρατηγική / Στατιστικές αναλύσεις: παρουσιάστε τις στατιστικές αναλύσεις που χρησιμοποιήσατε για να αναλύσετε τα δεδομένα, διευκρινίζοντας όπου χρειάζεται ποιες υποθέσεις ακριβώς εξετάζουν οι συγκεκριμένες αναλύσεις.

Οι παραπάνω επιλογές σας θα πρέπει να είναι κατάλληλες για τον έλεγχο των ερευνητικών σας υποθέσεων και την επεξεργασία των συγκεκριμένων δεδομένων που συλλέξατε.

Η έκταση της Μεθόδου αποτελεί περίπου το 25% του συνόλου των λέξεων της εργασίας.

Αποτελέσματα

Σαφής και συνοπτική ενότητα στην οποία παρουσιάζονται τα αποτελέσματα, με τρόπο που να αντικατοπτρίζει ξεκάθαρα τις υποθέσεις στις οποίες απευθύνονται και τη σειρά με την οποία αυτές παρουσιάστηκαν στην Εισαγωγή. Πρέπει να συμπεριλαμβάνονται κατάλληλα περιγραφικά στατιστικά στοιχεία (συνήθως στην αρχή της ενότητας), ο έλεγχος των δεδομένων καθώς και τα αποτελέσματα των αναλύσεων που πραγματοποιήθηκαν για τον έλεγχο των υποθέσεων (συμπεριλαμβανομένων των μεγεθών επίδρασης). Στην ενότητα αυτή δεν γίνεται αναλυτική ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Γενικά, η παρουσίαση των αποτελεσμάτων από ένα επαγγελματικό στατιστικό τεστ ακολουθεί την εξής σειρά:

στατιστικό τεστ(df) = τιμή, πιθανότητα = επίπεδο σημαντικότητας, μέγεθος επίδρασης. Ως προς την ακριβή παράθεση των τιμών, χρησιμοποιήστε δύο δεκαδικά ψηφία για μέσους όρους, τυπικές αποκλίσεις, συνάφειες, ποσοστά και επαγγελματικά τεστ (π.χ. t , F , χ^2). Για τις τιμές του επιπέδου

στατιστικής σημαντικότητας p , μπορείτε να χρησιμοποιήσετε δύο ή τρία δεκαδικά ψηφία (π.χ. $p = 0,02$ ή $p = 0,003$), αλλά στην περίπτωση που οι παραπάνω τιμές είναι μικρότερες από 0,001, θα πρέπει να γράφετε $p < 0,001$.

Μπορείτε στην ενότητα αυτή να χρησιμοποιήσετε πίνακες ή εικόνες (π.χ. με γραφήματα) για να παρουσιάσετε συνοπτικά τα αποτελέσματα. Προσοχή: η χρήση πινάκων και εικόνων θα πρέπει να περιοριστεί στις απολύτως απαραίτητες πληροφορίες οι οποίες δεν θα επαναλαμβάνονται στο κείμενο. Η παρουσίαση των αποτελεσμάτων και ο σχεδιασμός των πινάκων, εικόνων κ.λπ. θα πρέπει να ακολουθεί τις οδηγίες του APA (Έκδοση 7^η).

Η έκταση των Αποτελεσμάτων αποτελεί περίπου το 15% του συνόλου των λέξεων της εργασίας.

Συζήτηση

Στη Συζήτηση περιλαμβάνεται σαφής περίληψη των κύριων ευρημάτων της παρούσας έρευνας (συνήθως χωρίς τη χρήση στατιστικών δεικτών, δηλώνοντας όμως την αποδοχή ή απόρριψη των υποθέσεων), ερμηνεία αυτών σε σχέση με τις έρευνες που εξετάζονται στην Εισαγωγή (χωρίς να αναπαράγονται αυτούσιες οι πληροφορίες της Εισαγωγής) και κριτική αξιολόγησή τους σε σχέση με την αναφερόμενη έρευνα και την ψυχολογική θεωρία. Συζητούνται, επίσης, η πρακτική και θεωρητική σημασία των ευρημάτων. Στη Συζήτηση, συμπεριλαμβάνεται υποενότητα όπου αναλύονται οι περιορισμοί της έρευνάς σας και η δυνατότητα γενίκευσης των αποτελεσμάτων. Περιλαμβάνεται, επίσης, υποενότητα με προτάσεις για μελλοντική έρευνα και τις πρακτικές εφαρμογές των ευρημάτων. Η Συζήτηση καταλήγει σε ένα σαφές συμπέρασμα που προκύπτει ξεκάθαρα από την ανάλυση και τη συζήτηση.

Η έκταση της Συζήτησης αποτελεί περίπου το 30% του συνόλου των λέξεων της εργασίας.

Βιβλιογραφία

Θα πρέπει να χρησιμοποιείται η 7^η έκδοση του συστήματος αναφοράς του American Psychological Association.

Παραρτήματα

Τα παραρτήματα δεν πρέπει να περιλαμβάνουν καμία κρίσιμη πληροφορία (αναγκαία για την κατανόηση της μελέτης). Μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τα έντυπα ενημέρωσης και απενημέρωσης του συμμετέχοντα / της συμμετέχουσας, δείγμα του υλικού που χρησιμοποιήθηκε σε πειραματικά έργα, τυχόν οδηγίες που δώσατε στους συμμετέχοντες / τις συμμετέχουσες, κ.λπ. Κάθε στοιχείο θα πρέπει να παρουσιάζεται σε ξεχωριστό παράρτημα (αριθμήστε τα Παραρτήματα, χρησιμοποιώντας κεφαλαία ελληνικά γράμματα, π.χ. Παράρτημα A).

Δομή μελέτης με σχεδιασμό ποιοτικού τύπου

Τίτλος

Ο τίτλος θα πρέπει να είναι σύντομος (όχι περισσότερες από 20 λέξεις) σαφής, κατατοπιστικός, και να αναφέρεται στο υπό μελέτη φαινόμενο, τους συμμετέχοντες, την αναλυτική προσέγγιση, το κύριο αποτέλεσμα ή όποια άλλη πληροφορία κρίνετε χρήσιμη και αντικατοπτρίζει το περιεχόμενο της μελέτης σας. Αποφύγετε τίτλους που ξεκινάνε με φράσεις όπως «Μία έρευνα ...» ή «Έρευνα για...». Συχνά στους τίτλους ποιοτικού τύπου μελετών χρησιμοποιείται ένα πολύ σύντομο απόσπασμα των δεδομένων που αναλύθηκαν και αντικατοπτρίζει το κύριο συμπέρασμα της μελέτης. Ο τίτλος πρέπει να γράφεται και στα ελληνικά και στα αγγλικά.

Περίληψη

Η Περίληψη πρέπει να είναι συνοπτική, καλά δομημένη, με έκταση περίπου 200 λέξεις που περιγράφει τα κύρια θέματα της μελέτης, τη μέθοδο που χρησιμοποιήθηκε, τα κύρια ευρήματα, τα συμπεράσματα και τις εφαρμογές τους. Η Περίληψη είναι ένα κείμενο το οποίο επιτρέπει στον αναγνώστη να κατανοήσει τα κεντρικά σημεία της έρευνάς σας (όπως π.χ. τα βασικά σας ερευνητικά ερωτήματα, συμμετέχοντες, σχεδιασμός, τη βασική προσέγγιση, κύρια αποτελέσματα), χωρίς να χρειαστεί να μελετήσει το κυρίως κείμενο. Η Περίληψη πρέπει να γράφεται και στα ελληνικά και στα αγγλικά.

Εισαγωγή

Στην Εισαγωγή παρουσιάζεται η βασική λογική πίσω από τη μελέτη σας, το γιατί πραγματοποιήσατε αυτήν την έρευνα. Η Εισαγωγή πρέπει να καταλήγει σε ξεκάθαρα ερευνητικά ερωτήματα και επομένως να παρουσιάζει επιχειρηματολογία βασισμένη σε θεωρία και έρευνα που να επεξηγούν γιατί διατυπώθηκαν τα ερωτήματα αυτά. Θα πρέπει να περιλαμβάνει:

- α) ξεκάθαρη επιχειρηματολογία για τη σημασία διεξαγωγής έρευνας στο συγκεκριμένο θέμα καθώς και τη σημασία διεξαγωγής της συγκεκριμένης έρευνας που εκπονήσατε εσείς
- β) επαρκή βιβλιογραφική ανασκόπηση σχετική με τους στόχους ή τα ερωτήματα της μελέτης

- γ) κριτική αξιολόγηση του υλικού που έχει ανασκοπηθεί
- δ) εμπεριστατωμένη θεωρητική θεμελίωση της έρευνας
- ε) εισαγωγή στην ερευνητική στρατηγική ή τη μεθοδολογία που επιλέξατε
- στ) ερευνητικά ερωτήματα που προκύπτουν από την υπάρχουσα βιβλιογραφία (η οποία έχει ανασκοπηθεί παραπάνω)

Τα επιχειρήματα θα πρέπει να είναι σαφή, καλά τεκμηριωμένα, να παρουσιάζονται με λογική σειρά βήμα βήμα, και να είναι ξεκάθαρη η σχέση τους με τα ερωτήματά σας.

Δεν πρέπει να παρουσιάζονται τα αποτελέσματα της μελέτης στην Εισαγωγή.

Η έκταση της Εισαγωγής αποτελεί περίπου το 30% του συνόλου των λέξεων της εργασίας.

Μεθοδολογία

Η ενότητα αυτή έχει στόχο την περιγραφή όλων των διαδικασιών που εκτελέσατε. Η περιγραφή θα πρέπει να είναι λεπτομερής, ακριβής και χωρίς ασάφειες. Θα πρέπει να παρέχει λεπτομέρειες σχετικά με την επιστημολογική θέση από την οποία προκύπτουν οι μέθοδοί σας και να αιτιολογείται η επιλογή μεθόδου συλλογής και ανάλυσης δεδομένων. Στο σημείο αυτό θα πρέπει να χρησιμοποιείται σχετική βιβλιογραφία για την επεξήγηση της διαδικασίας, συμπεριλαμβανομένης της ανάλυσης των ζητημάτων αξιολόγησης της ποιότητάς της. Θα πρέπει να διαχωριστεί σε υποενότητες.

Ερευνητικός Σχεδιασμός: πλήρης περιγραφή του σχεδιασμού (π.χ. ποιοτικού τύπου έρευνα, ατομικές συνεντεύξεις, ομάδες εστιασμένης συζήτησης, δομημένη συνέντευξη με θεματική ανάλυση κ.λπ.).

Συμμετέχοντες: Θα πρέπει να περιγράφονται ο αριθμός συμμετεχόντων, κριτήρια συμπερίληψης και αποκλεισμού, δημογραφικά στοιχεία και άλλες πληροφορίες που πιθανόν να χρειάζονται για να περιγράψετε με ακρίβεια τους συμμετέχοντες (π.χ. εάν αναλύετε την εμπειρία της τηλεργασίας, μπορείτε να συμπεριλάβετε το επάγγελμα και τον ρόλο που κατέχουν οι συμμετέχοντές σας), μέθοδος προσέλκυσης των συμμετεχόντων και δειγματοληψίας (με πλήρη

περιγραφή και αιτιολόγηση). Μπορούν οι πληροφορίες αυτές να παρουσιάζονται και σε πίνακα – συνήθως αυτό γίνεται χρησιμοποιώντας τα ψευδώνυμα που έχουν επιλέξει οι συμμετέχοντες.

Σε μερικά είδη ποιοτικών ερευνών τα δεδομένα προέρχονται από κείμενα, άρθρα εφημερίδων, γραπτές συζητήσεις στο διαδίκτυο κ.λπ. Στην περίπτωση αυτή θα πρέπει να περιγραφούν τα χαρακτηριστικά του δείγματος με ανάλογο τρόπο.

Υλικά/Εργαλεία: αναφέρονται υπολογιστικά προγράμματα, ηλεκτρονικά (π.χ. συσκευές καταγραφής φωνής) και άλλα εργαλεία, υλικά, ερωτήσεις συνέντευξης εάν κρίνεται αναγκαίο κ.λπ.

Διαδικασία: παρουσιάστε επαρκείς λεπτομέρειες συμπεριλαμβανομένων πληροφοριών για το πλαίσιο της έρευνας, για ζητήματα ηθικής και δεοντολογίας καθώς και μεθόδους απομαγνητοφώνησης. Η παρουσίαση των πληροφοριών γίνεται σε αόριστο χρόνο και ακολουθώντας τη χρονική σειρά της óλης διαδικασίας.

Αναλυτική Στρατηγική: περιγράψτε την αναλυτική μέθοδο που χρησιμοποιήσατε, καθώς και πληροφορίες, όπως επιστημολογικά ζητήματα, φιλοσοφικούς προσανατολισμούς, τον σκοπό της αναλυτικής μεθόδου που χρησιμοποιήσατε και γιατί αποτελεί κατάλληλη μέθοδο για την έρευνά σας. Πρέπει να περιγράφονται αναλυτικά τα βήματα που ακολουθήθηκαν για την ανάλυση των δεδομένων. Η μεθοδολογία που επιλέξατε θα πρέπει να είναι κατάλληλη για την απάντηση των ερευνητικών σας ερωτημάτων.

Η έκταση της Μεθόδου αποτελεί περίπου το 25% του συνόλου των λέξεων της εργασίας.

Ανάλυση

Στην ενότητα αυτή παρουσιάζονται η ανάλυση και η ερμηνεία του νοήματος, χρησιμοποιώντας ανώνυμα παραδείγματα/αποσπάσματα από τα δεδομένα για να υποστηρίξετε τους ισχυρισμούς σας. Όταν η αναλυτική μέθοδος που χρησιμοποιείται απαιτεί τον εντοπισμό γενικών νοηματικών μοτίβων (π.χ. θέματα), παρέχεται σαφής, λεπτομερής, κριτική και αξιολογική περιγραφή αυτών των θεμάτων, ερμηνεύονται σε σχέση με τη βιβλιογραφία που εξετάστηκε και παρέχεται θεωρητική ερμηνεία αυτών. Στην ενότητα αυτή μπορείτε να χρησιμοποιήσετε γραφήματα (π.χ. εννοιολογικούς χάρτες) ή πίνακες εάν χρειάζεται. Η ανάλυση πρέπει να συνδέεται

ξεκάθαρα με τα ερευνητικά σας ερωτήματα, τη θεωρία (εάν έχετε επιλέξει) και την προηγούμενη έρευνα.

Η έκταση των Αποτελεσμάτων αποτελεί περίπου το 30-40% του συνόλου των λέξεων της εργασίας.

Συζήτηση

Στη Συζήτηση περιλαμβάνεται σαφής περίληψη των κύριων ευρημάτων της παρούσας έρευνας και εκτίμηση των δυνατών και αδύναμων σημείων της. Συζητούνται επίσης η πρακτική και θεωρητική σημασία των ευρημάτων. Στη Συζήτηση συμπεριλαμβάνεται υποενότητα όπου αναλύονται οι περιορισμοί της έρευνάς σας. Περιλαμβάνεται, επίσης, υποενότητα με προτάσεις για μελλοντική έρευνα και τις πρακτικές εφαρμογές των ευρημάτων.

Επιπλέον, στη συγκεκριμένη ενότητα περιλαμβάνεται μία υποενότητα με τίτλο αναστοχασμός με στόχο την παρουσίαση μιας αναστοχαστικής περιγραφής της εμπλοκής σας σε αυτήν την έρευνα. Είναι κρίσιμη η ορθή κατανόηση του ρόλου του αναστοχασμού στην ποιοτική έρευνα, λαμβάνοντας υπόψη, για παράδειγμα, το υπόβαθρο του ερευνητή / της ερευνήτριας, τις προσδοκίες του / της από την έρευνα, πιθανές μεροληψίες, τον ρόλο που διαδραματίζουν οι διαφορετικές εμπειρίες, πεποιθήσεις και παραδοχές, πώς αναπτυχθήκατε μέσα από την εμπλοκή σας σε αυτήν την μελέτη κ.λπ.

Η Συζήτηση καταλήγει σε ένα σαφές συμπέρασμα που προκύπτει ξεκάθαρα από την ανάλυση και την ερμηνεία.

Η έκταση της Συζήτησης αποτελεί περίπου το 20% του συνόλου των λέξεων της εργασίας.

Βιβλιογραφία

Θα πρέπει να χρησιμοποιείται η 7η έκδοση του συστήματος αναφοράς του American Psychological Association.

Παραρτήματα

Τα Παραρτήματα δεν πρέπει να περιλαμβάνουν καμία κρίσιμη πληροφορία (αναγκαία για την κατανόηση της μελέτης). Μπορούν να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, τα έντυπα ενημέρωσης

και απενημέρωσης του συμμετέχοντα, τις ερωτήσεις που χρησιμοποιήσατε στις συνεντεύξεις σας,
τυχόν οδηγίες που δώσατε στους συμμετέχοντες / στις συμμετέχουσες, παραδείγματα
απομαγνητοφώνησης κ.λπ. Κάθε στοιχείο θα πρέπει να παρουσιάζεται σε ξεχωριστό παράρτημα
(αριθμήστε τα Παραρτήματα χρησιμοποιώντας κεφαλαία ελληνικά γράμματα, π.χ. Παράρτημα Α).